

המקומות שבהם מותר להפסיק

אף על גב דמדינא מותר להפסיק אפילו בברכת קריאת שמע בין פרק לפרק לשאול בשלום אדם נכבד ולהשיב שלום לכל אדם, ובאמצע ברכה או אפילו באמצע פסוק חוץ מפסוק שמע שואל בשלום מי שירא ממנו כגון אביו או רבו שלמד ממנו עיקר תורתו או תלמיד חכם מופלג בדורו וכל שכן מלך וכדומה, ומשיב שלום לאדם נכבד כגון שגדול ממנו בחכמה, מכל מקום בבית הכנסת שאין אנו שואלין בשלום, חלילה לשאול או להשיב אפילו מדברי תורה ופסוקי דזמרה, וכל שכן במי שאין דרכו להקפיד

9. ערוך השולחן אורח חיים סימן סו סעיף ד

ויש מן הגדולים שכתבו עוד דהאידינא לא ראינו מי שיקפיד על זה כלל ולכן אין לנו אפילו להשיב שלום ואין דרכינו בכך אף לאביו או לרבו ואפילו בין הפרקים לא יפסיק [שם בשם החינוך] ואדרבא עתה נחשב לקלות מי שמפסיק והרי אנו רואים אפילו שר כשיבא לבית יהודי ומוצאו מתפלל לא ידבר עמו וימתין עד שיסיים תפלתו ולכן עתה כל מין הפסק אסור עד גמר התפלה וכן המנהג פשוט ואין לשנות וכששואלים שאלות איסור והיתר אצל המורה יכול לענות בין פרק לפרק אך כשהשואל הוא בר דעת ממתין עד שגומר התפלה וכן נכון לעשות אם לא כשהענין נחוץ לשעתו דאז מצוה לשאול גם באמצע התפלה והמורה מפסיק בין פרק לפרק ומשיב להשואל:

10. ילקוט יוסף פסוקי דזמרה וקריאת שמע סימן סו - באיזה מקום יכול להפסיק בקריאת שמע סעיף ט

אם היה הבן קורא קריאת שמע ואביו נכנס לחדר, לא יאמר לו שלום, שבזמן הזה הכל מוחלים שלא להפסיק באמצע קריאת שמע וברכותיה לומר שלום לאביו או לרבו. אבל צריך לעמוד מפניו מלוא קומתו אף באמצע קריאת שמע, וכמבואר לעיל. וכן שחזר בתשובה ואביו עדיין חילונו שאינו שומר תורה ומצוות, ונכנס אביו באמצע שהבן קורא קריאת שמע, ואם הבן לא יאמר לו שלום, לא יבין שהוא מפני שעוסק בקריאת שמע, באופן כזה אין הכי נמי יאמר לו שלום אפילו באמצע קריאת שמע.

11. שו"ת שלמת חיים אורח חיים סימן מו

במקום שאסור להפסיק בדיבור, האם מותר אז לכתוב, אולי הוי כתיבה כדיבור כמו לענין ברכת התורה (באו"ח סי' מ"ז ס"ג).

תשובה: לענ"ד פשיטא שאסור, דמעשה חמור יותר מדיבור

12. דרשו סימן סו הערה 2

מאיך האדרת וכן הגר"ח קניבסקי כתבו שגם במקום שאסור להפסיק באמצע התפילה בדיבור, מ"מ כתיבה מותרת ובשו"ת התעוררות תשובה כתב שהרוצה להפסיק בברכות קריאת שמע בדיבור כדי לקרוא לאנשים להשלים מנין, מותר לעשות כן, אך אם יכול לעשות כן בכתיבה לא יפסיק בדיבור.

להפסיק לדברים שבקדושה

13. רא"ש מסכת ברכות פרק ב סימן ה

והא דאמר באמצע שואל מפני היראה נחלקו בו רבותינו. בענין הפסקה בק"ש ובברכות לקדיש ולקדושה וברכו אם פוסק אם לאו. יש מי שאומר שאע"פ ששואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד אפ"ה אינו פוסק לקדיש ולקדושה דכיון שעוסק בשבחו של מקום אין לו להפסיק בשביל שבח אחר. ורוב המפרשים הסכימו שפוסק אפילו באמצע הפרק דלא גרע ממה שמפסיק לשאול מפני היראה ולהשיב מפני הכבוד ... הלכך לקדיש ולקדושה ולברכו מפסיק אפילו באמצע הפרק. וכן דעתי מסכמת אף על פי שנשאתי ונתתי בדבר בפני הרב ר"מ דרוטנבורג והסכים דעתו שאין להפסיק:

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יג עמוד א

בפרקים שואל מפני הכבוד (שואל בשלום אדם נכבד שראוי להקדים לו שלום.) ומשיב (שלום אם הקדימו לו, ובגמרא פריך: כיון דשואל פשיטא דמשיב.) , ובאמצע (באמצע הברכה או הפרשה.) - שואל מפני היראה ומשיב, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: באמצע שואל מפני היראה (אדם שהוא ירא מפניו שלא ירהגו, אבל מפני הכבוד לא.) ומשיב מפני הכבוד, ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.

2. רא"ש מסכת ברכות פרק ב סימן ה

ירושלמי עד כדון באמצע הפרשה. אפי' באמצע הפסוק. ר' ירמיה מרמז. ר' יונה משתעי. רב הונא בשם רב יוסף ודברת בם מכאן שיש לך רשות לדבר בם:

3. מעדני יום טוב מסכת ברכות פרק ב סימן ה ד"ה [ת]

[ת] עד כדון. באמצע הפרק לשון שאלה הוא ששואל אי באמצע דוקא באמצע הפרשה ובין פסוק לפסוק אבל לא באמצע הפסוק דעד כאן לא שמענו אלא באמצע הפרשה דכיון דסתמא קתני באמצע אימא דדוקא באמצע הפרשה או אימא דלאו דוקא ואפילו באמצע הפסוק היא מתני' וקאמר דרבי ירמיה מרמז כלומר היה סבור שהתירו הפסקה באמצע הפסוק ודוקא על ידי רמז דמצינו שאסור כדמייתי רבינו לעיל ממס' יומא הקורא שמע לא ירמוז וכו' והתירו הרמז באמצע הפסוק אבל ע"י דבור ס"ל לר' ירמיה שלא הותר כלל באמצע הפסוק ומתני' דוקא באמצע הפסוק היא ורבי יונה משתעי נמי דס"ל דמתני' אפילו באמצע הפסוק היא ורב הונא הביא ראייה מודברת בם שלא חלק הכתוב ונתן רשות לדבר בם ומשמע אפילו באמצע פסוק:

4. בית יוסף אורח חיים סימן סו

ומיהו מצאתי כתוב דבאמצע פסוק שמע ישראל אין להפסיק כלל שאין דבר גדול כקבלת מלכות שמים ע"כ ונראה לי שהוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שגם הוא מכלל הייחוד ומטעם זה אין להפסיק בין פסוק שמע ישראל לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

5. רא"ש מסכת ברכות פרק ב סימן ה

מפני היראה. פירש"י אדם שהוא מתיירא שמא ירהגו. ולא נהירא לי פשיטא שאין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש. ונראה דאביו ואמו ורבו חשיב מפני היראה דכתיב איש אמו ואביו תיראו ותנן מורא רבך כמורא שמים:

6. שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן סו סעיף א

בין הפרקים, שואל בשלום אדם נכבד, ומשיב שלום לכל אדם. ובאמצע, שואל בשלום מי שהוא ירא ממנו כגון: אביו או רבו, או מי שהוא גדול ממנו בחכמה וכ"ש מלך או אנס, ומשיב שלום לאדם נכבד ואפילו באמצע הפסוק, חוץ מפסוק שמע ישראל ובשכמל"ו שלא יפסיק בהם כלל, אם לא מפני מי שירא שמא ירהגו.

7. משנה ברורה סימן סו ס"ב

ודוקא בפנים חדשות שואל ומשיב שאם לא ישיב יבא לידי שנאה ובספר החינוך ג"כ כתב דמי שלא ראינו שיקפיד על חבירו כלל לא יפסיק אפילו בין הפרקים ע"כ לפי מנהגנו כהיום שאין אנו נוהגין לשאול בשלום בבהכ"נ בעת התפלה חלילה לשאול או להשיב אפילו ד"ת לא בין הפרקים ולא בפסוקי דזמרה.

8. חיי אדם חלק א כלל כ סעיף ו

שמע ישראל וכן באמצע פסוק בשכמל"ו וכן בין פסוק שמע לבין פסוק בשכמל"ו, לא יפסיק כלל דבר שבקדושה.

21. משנה ברורה סימן סו ס"ק יט

(יט) מפסיק - דאם פוסק לשאול מפני כבוד ב"ו ק"ו מפני כבוד הקדוש ברוך הוא ומה"ט נראה דאם שמע קול רעמים יפסיק ויברך דהוי מצוה עוברת ויש חולקין דכיון שהוא עוסק בשבחו של מקום אין לו לפסוק בשביל שבח אחר ולא דמי לכל הני דהוי דבר שבקדושה [תבואות שור וא"ר ושאר אחרונים] גם מח"א משמע דאם שמען באמצע אין לו לברך עליהן כ"א כששמע אותן בין הפרקים:

22. משנה ברורה סימן סו ס"ק כ

(כ) תיבת מודים - פי' מודים אנחנו לך ולא כל המודים דרבנן דה"ל הפסקה גדולה ונראה דה"ה בבין הפרקים:

23. ביאור הלכה סימן סו סעיף ג ד"ה * לקדיש ולקדושה

* לקדיש ולקדושה וכו' - עיין בכ"מ סוף פרק יו"ד מתפלה דבברכות קצרות אסור להפסיק באמצע אפילו לאיש"ר וקדושה והטעם דע"י ההפסק לא יוכל להתחבר הסוף ברכה להשם ומלכות שאמר והביאו להלכה בספר מגן גיבורים ופשוט דלפ"ז אפי' בברכה ארוכה דאמרינן שמפסיק אם אירע לו זה אחר שאמר סוף הברכה ברוך אתה ד' יזהר מלהפסיק לשום דבר ובח"א בכלל ה' נשאר בצ"ע לענין דיעבד אם צריך לחזור לראש עי"ש:

14. בית יוסף אורח חיים סימן סו

והא דכתב סמ"ק דמפסיק לענות אמן של הא-ל הקדוש ושל שומע תפלה. למד כן מדאמרינן בירושלמי ... והטעם באלו יותר מבאחרים מבואר אמן של הא-ל הקדוש לפי שהוא סיום שבח של שלשה ראשונות. של שומע תפלה לפי שהיא סיום האמצעיות והיא ג"כ ברכה כוללת והא דלא חשיב אמן של שלשה אחרונות שלבסוף לפי שזה עונה היחיד אחר סיום י"ח ברכות ולפיכך אין לו להפסיק מפני זה מאחר שהוא בעצמו יאמר אותו עכ"ל. ותלמודא דידן משמע דפליג אירושלמי כמו שאכתוב בסימן ק"ט (ד"ה גרסינן) בסייעתא דשמיא ולפיכך לא כתבוהו הפוסקים

15. שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן סו סעיף ג

לקדיש ולקדושה ולברכו, מפסיק אפילו באמצע הפסוק, וכן למודים, אבל לא יאמר אלא תיבת מודים בלבד. הגה: וכן בברכו לא יאמר יתברך וישתבח כו'. וי"א דאמן שעונין אחר ברכת הא-ל הקדוש ואחר שומע תפלה יש לו דין קדושה ויוכל לענות אותם בק"ש, וכן עיקר. ולכל ה"מ פוסקים, מכל שכן באומר תחנונים (תשובת הרשב"א).

16. שו"ת יחיה דעת חלק ה סימן י

וכן מרן השלחן ערוך פסק, שאפילו באמצע הפסוק של קריאת שמע פוסק לקדיש ולקדושה ולברכו ולמודים אנחנו לך, והשמיט אמנים דהא-ל הקדוש ושומע תפלה. ורק הרמ"א ... הביא דברי הסמ"ק להלכה, וכתב הגאון רבי יהודה עייאש בספר מטה יהודה שמכיון שמרן השלחן ערוך פוסק שלא כדברי הסמ"ק, הכי נקטינן, שהלכה כדברי מרן בכל מקום, ואין לזוז מסברתו. ע"ש. וכן פסק... מרן החיד"א בקשר גודל

17. משנה ברורה סימן סו ס"ק יז

(יז) לקדיש - היינו לאיש"ר עד עלמיה ולא יאמר יתברך ויענה אמן אחר דאמרינן בעלמא אבל על תתקבל יהא שלמא עושה שלום לא יענה אמן כי אינו אלא מנהג ולקדושה יאמר רק קדוש וברוך שזהו עיקר קדושה ולא ימלוך וכ"ש שלא יאמר נקדש ושאר דברים שמוסיפין בשבת וכל זה אפילו בין הפרקים לא יאמר:

18. עטרת זקנים סימן סו ס"ק ב

[ב] לקדיש ולקדושה ולברכו מפסיק כו'. ויש מי שכתב שאין להפסיק כי אם [ל]קדוש קדוש קדוש וגו' ולברוך כבוד ה', שאלו שני פסוקים הם (שאמרים) [שאמרו] ישעיהו [ו], ג] ויחזקאל [ג], יב] ששמעו מפי המלאכים, ושייכים לענין קדושה (לחם חמודות דברי חמודות ברכות פ"ב אות כג). מכל שכן שאין מפסיקין במה שמוסיפין בשבת ויום טוב אז בקול רעש וגו' או כבודו מלא עולם כו'.

19. ערוך השולחן אורח חיים סימן סו סעיף ו

י"א שלא יענה רק קדוש וברוך ולא ימלוך שאין זה מעיקר הקדושה וכן משמע בתוספתא וי"א שיענה גם ימלוך ואין הכרעה בזה ויכול לעשות כרצונו מיהו זהו ודאי דנקדש או נקדישך או כתר לא יאמר כלל ורק יתחיל מקדוש וכן בשבת וי"ט שמוסיפין אז בקול ממקומך ובמוסף כבודו מלא עולם ממקומו וכו' ושמע ישראל לא יענה שאינם מעיקר הקדושה אך שמע ישראל נ"ל שיענה כיון שכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים ויענה עד אחד

20. בן איש חי שנה ראשונה פרשת וארא סעיף כ

כ. לעניית קדיש וקדושה וברכו ומודים וחמשה אמנים ראשונים דקדיש, פוסק אפילו באמצע הפרק ואפילו באמצע הפסוק, אך כשפוסק באמצע הפסוק ועונה, חוזר אח"כ לתחלת אותו פסוק בכל אופן שיהיה. מיהו באמצע פסוק